

Harta 2018-2020. Demokraatia arendamine digiajastule kohaselt

Eestis on viimastel aastatel süvenenud avaliku arutelu polariseerumine, arutluskultuur on veel ebaküpse. Elanike usaldus riigiasutuste suhtes on OECD liikmesriikide keskmisest madalam ning võrreldes Põhjamaadega väga madal. Poliitika keskendub võimu säilitamisele ja päevakajalistele teemadele, mitte probleemide lahendamisele ja ennetamisele koos ühiskonnaliikmetega. Avalikult sektorilt oodatakse uuenemist, süsteemset lähenemist ja muutusjuhtimist keeruliste ülesannete lahendamiseks, samas riigireform edeneb aeglaselt ja valdkondlikud silotornid on visad püsima. Huvikaitse kvaliteet ehk vabaühenduste avatus, legitiimsus ja vastutavus on jätkuvalt problemaatiline. Digiajastu võimalusi on poliitikakujundamisest ja avatud valitsemisest kuni igapäevaelu korraldamiseni liiga vähe kasutatud. Kodanikualgatus ja koosloomine on aina enam muutumas elustiiliks, kuid see ressurss pole veel ühiskonnaasjade loomulikus korraldamises kasutatud.

Lahendus: demokraatia arendamine digiajastule kohaselt

Samal ajal on Eestil olemas kõik eeldused, et uuendada ühiskonnakorraldust osalusdemokraatialle (*governing by people*), digiajastule ja õmblusteta ühiskonna põhimõttele kohaselt. Eesti väärivad avatud ja usalduslikku, läbipaistvat ja koosloomelist ühiskonnaasjade korraldust; igapäevast (e-)demokraatiat; strateegilist, koostööd ja omaalgatust võimaldavat ja kasutajakeskset avalikku teenistust nii riigi kui ka kohalikul tasandil.

Koostöö Kogu näebki oma järgneva kolme aasta strateegilise eesmärgina [demokraatia arendamist digiajastule kohaselt](#). Hoolitsemine demokraatia tervise eest ja traditsioonilise esindusdemokraatia mudeli kõrvale uute koosloomemudelite tekitamine on ka Koostöö Kogu lõppevas strateegias ([Harta 2014-2017](#)) teiste suundade kõrval olemas. Järgnevatel aastatel seab sihtasutus demokraatia tervise eest hoolitsemise oma läbivaks eesmärgiks.

AVALIK RUUM JA DEMOKRAATIA

Selleks, et demokraatiat tulemuslikult arendada, on vaja konkreetsemat raamistikku või temaatilist suunda. Järgmistel aastatel edendab Koostöö Kogu demokraatiat **avaliku ruumi temaatika** kaudu. Avalik ruum on kui lakmuspaber ühiskonna sidususele. Eesti tänane avalik ruum pole kaugelki võrdseid ligipääse tagav, sotsiaalset sidusust võimaldav ega inspireeriv. Avalikus ruumis avalduvad ülalpool loetletud demokraatia kitsaskohad nii riigi kui ka kohalikul tasandil, seega on see hea fookusteema demokraatia edendamisele. Avaliku ruumiga seotud märksõnad: ruumiloome ja komberuum; ruumi demokraatlikkus (ligipääsetav, võimaldav/takistav); säästev areng; üldine huvi ja erahuvi; kohalik demokraatia; elukeskkonna seosed inimeste heaolu, tervise, õnnelikkusega. 2020. a ilmub avaliku ruumi ja demokraatia teemaline Eesti inimarengu aruanne.

E-DEMOKRAATIA ARENDAMINE

Rahvaalgatusveeb on tänaseks hästi toimiv ning aina enam populaarsust koguv kanal kollektiivsete pöördumiste digitaalseks allkirjastamiseks ja saatmiseks otse riigikogule. See on toimiv ja läbipaistev digikanal kodaniku ja Riigikogu vahel. Eesti Koostöö Kogu soovib arendada rahvaalgatusveebist riigi- ja kohalikul tasandil kaasaraäkimist võimaldava kodanikuportaali. Eesmärk seda kanalit terviklikuks arendades on tõsta inimeste teadlikkust osalemise võimalustest (olla keskne e-infopunkt), suurendada reaalselt osalemist (keskkonnas saab kohe ka algatada), edendada demokraatiat ja

avatud valitsemist digiriigile kohaselt. Rahvaalgatusveeb on kindel osa E- Eesti eduloost ja oluline verstapost e-demokraatia arendamisel Eestis.

*Harta 2018-2020 on läbi arutatud Koostöö Kogu **Harta osalistega 7. detsembril 2017 toimunud üldkoosolekul** ning kinnitatud Koostöö Kogu nõukogu 15. detsembri 2017 koosolekul.
Harta 2018-2020 kehtib kuni 2020. aasta lõpuni.*